

MAPSYECC- 403

સ્વાસ્થ્ય મનોવિજ્ઞાન

અભ્યાસક્રમના હેતુઓ

૧. આરોગ્ય અને રોગ પર જૈવિક, મનોવૈજ્ઞાનિક અને સામાજિક પરિબલો વચ્ચેના સહસંબંધની સમજ આપવી. (જૈવિક-મનો-સામાજિક-આરોગ્યલક્ષી મોડલ)
૨. આરોગ્ય પર અસર કરતાં વિવિધ માનસિક પરિબલોની અસરોનું અન્વેષણ કરવું
૩. આરોગ્ય સુધારવા અને સ્વસ્થ જીવન જીવવા માટેની પદ્ધતિઓનો અભ્યાસ કરવો.

યુનિટ	વિષય	વિષયવસ્તુ
૧.	સ્વાસ્થ્ય મનોવિજ્ઞાન પરિચય	૧.૧ સ્વાસ્થ્ય મનોવિજ્ઞાનનું સ્વરૂપ ૧.૨ મન અને શરીર વચ્ચેનો સંબંધ ૧.૩ સ્વાસ્થ્ય મનોવિજ્ઞાન સંબંધીત શરીરન મુખ્ય તંત્રો ૧.૩.૧ મજ્જા તંત્ર ૧.૩.૨ અંતઃસ્ત્રાવી ગ્રંથીઓ ૧.૩.૩ પાચનતંત્ર ૧.૩.૪ રૂધિરાભિસરણ તંત્ર ૧.૩.૫ રોગપ્રતિકારક તંત્ર
૨.	સ્વાસ્થ્ય વર્તન	૨.૧ સ્વાસ્થ્ય વર્તનનો અર્થ ૨.૨ રોગ અને અવ્યવસ્થામાં સ્વાસ્થ્ય વર્તનના ઘટકોની ભુમિકા ૨.૩ સ્વાસ્થ્ય વર્તનમાં પરિવર્તન અને તેને અમલમાં મુકવું/મહાવરો કરવો ૨.૪ નબળા સ્વાસ્થ્ય વર્તનના સુધારામાં અવરોધકો ૨.૫ વંશીયતા અને જાતિમાં સ્વાસ્થ્ય જોખમો અને ટેવોમાં તફાવતો
૩.	સ્વાસ્થ્ય વર્તનના ઘટકો	૩.૧ સ્વાસ્થ્ય વર્તન અને માન્યતાને આગાહી કરતા ઘટકો ૩.૨ સ્વાસ્થ્ય સંવર્ધક અને સ્વાસ્થ્ય અવરોધક વર્તન ૩.૩ ડૉક્ટર દર્દીનું પ્રત્યાયન અને તેનું પાલન કરવું

		<p>૩.૪ સ્વાસ્થ્ય વર્તન અને મનોવલણમાં પરિવર્તન</p> <p>૩.૫ આયોજિત વર્તનની થીયરી</p>
૪.	એઈડ્સ અને કેન્સર	<p>૪.૧ એઈડ્સ:એઈડ્સના જોખમી ઘટકો, અસરો અને સારવાર</p> <ul style="list-style-type: none"> • એઈડ્સમાં ઉમર, જાતિઅને સામાજિક, સાંસ્કૃતિક ઘટકો • એચ.આઇ.વી. ચેપમાંથી એઈડ્સ • એચ.આઇ.વી એઈડ્સ ધરાવનાર લોકોની સારવાર • એઈડ્સની મનો-સામાજિક અસરો • એઈડ્સ માટે મનો-સામાજિક હસ્તક્ષેપ <p>૪.૨ કેન્સર: કેન્સરનો વ્યાપ અને પ્રકારો, આડઅસર અને કેન્સરનાકારણો</p> <ul style="list-style-type: none"> • કેન્સરમાં ઉમર, જાતિઅને સામાજિક, સાંસ્કૃતિક ઘટકો • કેન્સર નિદાનની પદ્ધતિઓ • કેન્સરની મનો-સામાજિક અસરો • કેન્સરના મનો-સામાજિક હસ્તક્ષેપ